

راهنمای الزامات لجستیک

شرکت طراحی مهندسی و تامین قطعات ایران خودرو
سایکو

LOG 88-01

گردآورنده: معاونت برنامه ریزی - امور لجستیک سازندگان

ردیف	راهنمای الزامات لجستیک
۱	سازمان می بایست ضمن ارائه تعریف مناسب از لجستیک و فرایندهای مربوطه در سطح سازمان، به مقوله لجستیک بصورت مستند در برنامه ریزی استراتژیک سازمان اشاره نماید، در همین رابطه لازم است تا اهداف/شاخص های مرتبط با عملکرد لجستیکی و هزینه های لجستیکی، تعریف، اندازه گیری و پایش گردند.
۱-۱	<p>لازم است تا به منظور تشریح هر چه بهتر لجستیک از منظر سازمان، و برداشتی که مجموعه کاری سازمان از مبحث لجستیک دارند، تعریف مناسبی از لجستیک و ارتباطات میان فرایندهای سازمان با موضوع لجستیک در سطح سازمان به صورت فرایندی ارائه گردد. این مستندات در حکم نظامنامه لجستیکی سازمان هستند و توالی و تعامل فرآیندها در آن بایستی بخوبی مشخص شده باشد. فرایندهای مورد نیاز برای تشریح سیستم لجستیک، حداقل باید فعالیت های زیر را پوشش دهد:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ تامین ☐ دریافت ☐ برنامه ریزی(منابع لجستیکی/تولید/و تامین) ☐ جابجایی و انبارش ☐ حمل و نقل ☐ بسته بندی ☐ ارسال
۲-۱	سازمان بایستی در مستندات استراتژیک (بینش، برنامه ریزی استراتژیک، طرح تجاری و ...) و حوزه های کلیدی (سطح خدمت دهی به مشتری/رضایت مشتری، بهره وری، بهینه سازی هزینه ها، منابع انسانی، زمان های انتظار، جریان مواد و اطلاعات فرایند محور، و ...) "لجستیک" را لحاظ نماید.
۳-۱	سازمان بایستی در قالب اهداف کیفیت، اهدافی را تعیین نماید و از طریق شاخص هایی مرتبط با عملکرد لجستیک، آنها را در سطح سازمان اندازه گیری و پایش نماید. این موارد عبارتند از:

<p>☐ سطوح موجودی و گردش موجودی (در هر سه حوزه تدارک-مواد اولیه/تولید-نیمه ساخته/و توزیع-محصول نهایی)</p> <p>☐ زمان های انتظار (<i>Lead Time</i>) در حوزه لجستیک (تامین، بارگیری و تخلیه، بازرسی و کنترل کیفی، تولید، ارسال و حمل (آماده سازی محموله، تهیه مدارک، کنترل مدارک با محموله، بارگیری، زمان حمل)</p> <p>☐ حمل و نقل خاص</p> <p>☐ عملکرد داخلی (برنامه و تحقق) . برای مثال ساخت بر مبنای برنامه</p> <p>☐ عملکرد تحویل به موقع به مشتری(شاخص OTD)</p> <p>☐ عملکرد تحویل تامین کننده</p>	
<p>سازمان باید ارتباط بین بخش های مختلف سازمان با وظایف اصلی سازمان در حوزه لجستیک را در قالب یک ماتریس مشخص نماید. ماتریس ارتباطات می بایست به گونه ای تهیه شود که با شرح وظایف سازمان، انطباق کامل داشته باشد.</p>	۴-۱
<p>سازمان باید در خط مشی کیفیت، به یکی از مهمترین اهداف لجستیک، یعنی تحویل به موقع اشاره کرده باشد.</p>	۵-۱
<p>سازمان بایستی حداقل در حوزه های کلیدی ذیل، هزینه های لجستیکی را شناسایی، اندازه گیری و پایش نماید.</p> <p>☐ هزینه های حمل و نقل و توزیع</p> <p>☐ هزینه های موجودی</p> <p>☐ هزینه های سرپرستی (شامل پشتیبانی از سیستم)</p> <p>☐ هزینه های بسته بندی</p> <p>☐ هزینه های جابجایی مواد در درون سازمان</p> <p>☐ هزینه های فضای انبارش</p>	۶-۱
<p>سازمان می بایست برنامه ریزی منابع لجستیکی، بازنگری در آن، و برنامه مواجهه با کمبود منابع لجستیکی در سازمان را در قالب فرایند ارائه نماید.</p>	۲

۱-۲	سازمان می بایست نحوه برنامه ریزی منابع لجستیکی، بازنگری در آن، و نحوه برخورد با کمبود منابع لجستیکی در سازمان را در قالب فرایند بیان نماید.
۲-۲	<p>سازمان می بایست برآوردهای منابع لجستیکی را در بخشهای ذیل انجام دهد:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ماشین آلات و تجهیزات تولید ☐ تجهیزات حمل و نقل / بارگیری و تخلیه ☐ نیروی انسانی ☐ فضا (انبارش / تولید / پالت) ☐ پالت (تامین / تولید / توزیع) ☐ مسیرهای لجستیکی (اعم از تغذیه خطوط / حمل و نقل روبه داخل و خارج / مسیرهای دسترسی در انبار) ☐ تجهیزات و وسایل جابجایی مواد (<i>Material Handling</i>)
۳	سازمان می بایست در قالب فرایند، نقاط بحرانی در زنجیره تامین را شناسایی نموده و در جهت تعیین و طبقه بندی خرابی های بالقوه، اقدام نماید. اقدامات اجرایی سازمان در مواجهه با طرح های اضطراری پرریسک می بایست مستند گردیده، و دارای مسئول اجرا و زمان محدود و از پیش تعیین شده برای اجرا باشند.
۱-۳	سازمان می بایست: شناسایی نقاط بحرانی در زنجیره تامین، تعیین خرابی های بالقوه در هر یک از نقاط بحرانی، و نحوه طبقه بندی خرابی های بالقوه برحسب اهمیت و تواتر (تکرار) در هر حوزه و نحوه بازنگری در رتبه بندی این خرابی ها را در قالب فرآیند بیان دارد.
۲-۳	سازمان بایستی رویه های اقدام اصلاحی و پیشگیرانه را برای اختلالات بالقوه اولویت بالا(پر ریسک) تهیه نماید.
۳-۳	اقدامات اجرایی سازمان در مواجهه با طرح های اضطراری پر ریسک می بایست حتما دارای <u>مسئول اجرا</u> و زمان محدود و از پیش تعیین شده برای اجرا باشند (به منظور جلوگیری از احتمال توقف خط تولید مشتری).
۴	سازمان می بایست به منظور استفاده موثر از منابع سازمان و با هدف ایجاد جریان مواد هموار در سطح سازمان، از یک سیستم مدون، مستند و نظام مند (در قالب فرایند) برنامه ریزی تولید استفاده نماید.

<p>سازمان می بایست فرآیند برنامه ریزی تولید را بصورت نظام مند و با در نظر گرفتن موارد ذیل، طراحی و اجرا نماید:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ لیست فعالیت های پیش نیازی لازم جهت برنامه ریزی تولید ☐ نحوه انجام برنامه ریزی تولید ☐ بازنگری در برنامه ریزی تولید ☐ بروز آوری نیازهای مشتریان ☐ شناسایی گلوگاه های فرایند تولید ☐ پارامترهای موثر در برنامه ریزی تولید ☐ تعیین زمان های سیکل تولید ☐ شناسایی نقاط انباشت مواد / قطعات نیمه ساخته / محصول در فرآیند تولید ☐ تعیین موجودی هر برای قطعه (بر مبنای موجودی زمان انتظار / <i>Lead Time</i> + موجودی بافر / <i>Buffer</i> + موجودی اطمینان / <i>Safety Stock</i>) ☐ فرایند آماده سازی (<i>Set-up</i>) و تعویض ☐ برنامه ریزی ظرفیت تولیدات فعلی و تولیدات جدید یا تغییر یافته ☐ برنامه ریزی سفارشات عقب افتاده 	۱-۴
<p>سازمان بایستی به نحوی مناسب، تاثیر پارامترهای موثر ذیل را در فرایند برنامه ریزی تولید نشان دهد :</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ اندازه دسته ها (<i>Batch sizes</i>) ☐ زمان های عملیاتی ☐ سطح ضایعات (درصد) ☐ برنامه زمان بندی تعمیرات و نگهداری پیشگیرانه و اضطراری ☐ موجودی قطعات نهایی 	۲-۴

	☐ موجودی قطعات در حین فرایند ☐ آخرین نیاز مشتریان
۳-۴	طرحهای جانمایی سازمان می بایست به گونه ای باشند که حرکت مواد اولیه، جابجایی مواد و استفاده موثر از فضا را بهینه کرده و جریان مواد را تسهیل نمایند؟
۴-۴	آیا سازمان روش هایی به منظور ارزیابی و پایش اثربخشی عملیات های موجود ایجاد نموده و آنها را اجرا می نماید؟
۵	سازمان می بایست در جهت برنامه ریزی تامین مواد از تامین کنندگان بالادست (<i>Upstream</i>)، از یک سیستم مدون، مستند و نظام مند (در قالب فرایند) برنامه ریزی مواد استفاده نماید.
۱-۵	سازمان می بایست فرآیند برنامه ریزی تامین مواد را بصورت نظام مند و با در نظر گرفتن موارد ذیل، طراحی و اجرا نماید: <ul style="list-style-type: none"> ☐ لیست فعالیت های پیش نیازی لازم جهت برنامه ریزی تامین ☐ نحوه انجام برنامه ریزی تامین ☐ بازنگری در برنامه ریزی تامین ☐ انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان ☐ تعیین دوره های زمانی انجام خرید / زمان سفارش مجدد ☐ تعیین ذخیره ایمنی برای هر قطعه ☐ تعیین اندازه دسته ها (<i>Batch sizes</i>) ☐ تاریخ های تحویل و مکان تحویل
۲-۵	سازمان بایستی به نحوی مناسب، تاثیر پارامترهای موثر ذیل را در فرایند برنامه ریزی تامین نشان دهد: <ul style="list-style-type: none"> ☐ اندازه دسته ها (<i>Batch sizes</i>) ☐ زمان سیکل تامین کننده ☐ زمان انجام سفارش خرید

	☐ ذخیره ایمنی ☐ نیاز مشتری ☐ محدودیت تامین کنندگان
۶	سازمان می بایست فعالیت های بسته بندی و مدیریت پالت و ظروف حمل را در حوزه های تامین/تولید/ و توزیع را در قالب فرایند ارائه نماید.
۱-۶	<p>سازمان می بایست فعالیت های بسته بندی را در حوزه های تامین/تولید و توزیع، و در قالب فرآیند تهیه نماید. این فرایند در برگیرنده زیر بخشهای ذیل می باشد:</p> ☐ خواسته های سازمان از تامین کننده و خواسته های مشتری از سازمان مرتبط با بسته بندی ☐ لیست نیازمندی ها و اقلام مورد نیاز بسته بندی بصورت سالانه / دوره ای یا موردی ☐ مشخصات بسته بندی کالای در جریان ساخت ☐ بازنگری و بروزآوری در فرایند بسته بندی ☐ کنترل کیفی برای پالت ها و ظروف حمل (ورودی / در جریان / خروجی) ☐ بسته بندی جایگزین و خرده برداری کالای نهایی
۲-۶	<p>سازمان می بایست فعالیت های مدیریت پالت و ظروف را بصورت نظام مند و با در نظر گرفتن موارد ذیل، طراحی و اجرا نماید:</p> ☐ موقعیت مکانی انبارش ☐ کنترل تعدادی (آماده مصرف، در حال تعمیر، برگشتی، ضایعات، ...)
۳-۶	سازمان می بایست قادر باشد تا نظام FIFO را در تمامی مکان هایی که به انباشت مواد و قطعات / محصول نیمه ساخته / محصول نهایی اختصاص یافته اند، تحت کنترل داشته باشد.
۴-۶	هیچیک از مواد و محموله های در حال حرکت در سطح سازمان نبایستی فاقد کارت شناسایی و ردیابی باشند.
۷	سازمان می بایست فعالیت های مرتبط با حمل و نقل سازمان در حوزه های روبه داخل (<i>Inbound</i>) / درون کارخانه ای (تجهیزات و مسیرهای جابجایی و حمل و نقل درون کارخانه ای) / و روبه خارج (<i>Outbound</i>) را در قالب فرایند حمل و نقل ارائه نماید.

<p>سازمان باید مستندات کافی مبنی بر وجود یک روش نظام مند برای برنامه ریزی حمل و نقل در حوزه های روبه داخل/درون کارخانه ای/روبه خارج داشته باشد. سازمان بایستی به نحوی مناسب تاثیر پارامترهای ذیل را در این بررسی نشان دهد :</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ماهیت محصول، اقلام یا مواد ☐ اندازه دسته ها (Batch sizes) ☐ ظرفیت بارگیری، و آماده سازی مناطق ☐ محدودیت ظرفیت در بارگیری و تخلیه ☐ زمان بندی جابجایی و ارسال مرسولات ☐ محدودیت ارائه دهندگان سرویس های لجستیکی مناسب ☐ مسیریابی بهینه 	۱-۷
<p>سازمان باید مستنداتی در خصوص فرایند حمل و نقل در حوزه های تامین(روبه داخل)/تولید (تجهیزات و مسیرهای جابجایی و حمل و نقل درون کارخانه ای) و توزیع (حمل و نقل روبه خارج) داشته باشد. این فرایند در برگیرنده زیر بخشهای ذیل می باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ خواسته های سازمان از تامین کننده و خواسته های مشتری از سازمان مرتبط با حمل و نقل ☐ حمل و نقل اضطراری ☐ استانداردهای بارگیری و تخلیه ☐ اختلالات ایجاد شده در حمل و نقل و نحوه برخورد با آن ☐ ارزیابی حمل کننده ☐ انتخاب و ارزیابی شیوه های حمل و نقل در حوزه های تامین/تولید و توزیع ☐ بازنگری در فرایند حمل و نقل ☐ شناسایی تجهیزات و وسایل مناسب جابجایی مواد در درون سازمان 	۲-۷

<p style="text-align: center;">☐ شناسایی سرویس های لجستیکی مناسب</p>	
<p>سازمان می بایست فرآیند دریافت و ارسال خود را با هدف بهینه سازی منابع سازمانی بصورت نظام مند، مستند و مدیریت نماید.</p>	۸
<p>سازمان می بایست فرآیند مدیریت دریافت را بصورت نظام مند و با در نظر گرفتن موارد ذیل، طراحی و اجرا نماید:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ لیست فعالیت های پیش نیازی لازم جهت دریافت محموله ها ☐ روشهای تخلیه ☐ مکان تخلیه در انبار ☐ زمان دریافت کالا و اقلام در انبار ☐ تخلیه اضطراری در انبار ☐ بازرسی و کنترل قبل / بعد از تخلیه ☐ تعیین اقلام خسارت دیده در حین حمل 	۱-۸
<p>سازمان بایستی به منظور انطباق با نیازمندی های مشتری و بهینه سازی منابع، فرآیند مدیریت ارسال را بصورت نظام مند و با در نظر گرفتن موارد ذیل طراحی و اجرا نماید:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ لیست فعالیت های پیش نیازی لازم جهت ارسال محموله ها ☐ مستند کردن بارگیری ها جهت ارسال ☐ بارگیری اضطراری ☐ مکان های بارگیری ☐ تعیین اقلام خسارت دیده در حین بارگیری ☐ بازرسی و کنترل قبل / در حین / و بعد از بارگیری ☐ پیگیری و ردیابی محموله های در حال حمل 	۲-۸

<p>☐ برنامه بارگیری مرتبط با فواصل (مکان های متعدد بارگیری) و مقاصد (مکان های متعدد تخلیه)</p>	
<p>سازمان به منظور اطمینان از رعایت خواسته ها و استانداردهای اعلام شده به تامین کنندگان، می بایست موارد ذیل را در قالب چک لیست و برای هر یک از محموله های وارده به سازمان در محل دریافت کالا کنترل نماید.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ مدارک تحویل ☐ استانداردهای بارگیری و حمل ☐ شرایط بسته بندی و برچسب زنی ☐ زمان بندی دریافت ☐ مغایرت تعدادی 	۳-۸
<p>سازمان به منظور اطمینان از مطابقت با خواسته های سازمان و مشتری و استانداردهای ارسال، می بایست موارد ذیل را در قالب چک لیست و برای هر یک از محموله های ارسالی از سازمان کنترل نماید.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ اسناد و مدارک ارسال ☐ استانداردهای بارگیری و حمل ☐ شرایط بسته بندی و برچسب زنی ☐ برنامه بارگیری مرتبط با فواصل (مکان های متعدد بارگیری) و مقاصد (مکان های متعدد تخلیه) ☐ صحت محموله های بارگیری شده با مندرجات ASN 	۴-۸
<p>سازمان می بایست فرآیند انبارش و کنترل موجودی خود را با هدف بهینه سازی فضای انبارش و استفاده موثر از منابع بصورت نظام مند، مستند و مدیریت نماید.</p>	۹
<p>سازمان بایستی با استفاده از روشهایی همچون آنالیز ABC، نسبت به تخصیص بهینه اقلام در فضای انبار، مکان یابی مناسب برای انبارش (انفرادی یا گروهی) اقلام، و بالانس کردن موجودی (تا حد امکان) اقدام نماید.</p>	۱-۹

سازمان می بایست به منظور دستیابی به شرایط مناسب انبارداری، موارد ذیل را در نظر بگیرد:

- نقشه جانمایی انبار
- خط کشی و جداسازی محدوده ها در انبار(محل انبارش /محل بارانداز/اقلام راکد، اقلام برگشتی از مشتری و ...)
- شناخت مناسب اقلام، مقادیر و وضعیت آنها (بصورت دیداری)
- آزادبودن مسیرهای دسترسی در انبار
- ادرس دهی دیداری مسیرها و قفسه های انبار
- به حداقل رساندن جابجایی ها (که در مبحث FIFO نیز باید رعایت گردد)
- پیش بینی انبارش اقلامی که بعنوان اضافه موجودی (در شرایط اضطراری) وارد انبار می گردند
- دسترسی آسان به اطلاعات موجودی انبار

۲-۹